



STONAVA

STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE OBCE

2023 – 2026

OBSAH

1. ÚVOD	3
1.1. Strategický plán – význam, vize, cíle	3
1.2. Postup zpracování	3
1.3. Časový harmonogram	4
1.4. Struktura strategického plánu	4
2. OBEC STONAVA	6
2.1. Identifikační a statistické údaje	6
2.2. Historie a současnost	7
2.3. Sídlní struktura	9
2.4. Demografické údaje	10
2.5. Pilíře udržitelného rozvoje	11
2.6. Veřejná infrastruktura	13
2.7. Krajina	15
2.8. Životní prostředí	15
2.9. Územně plánovací dokumentace a územně plánovací podklady	15
2.10. Ostatní strategické a rozvojové dokumenty	18
2.11. Ostatní zjištěné potřeby a záměry výše neuvedené	19
3. SWOT analýza	20
4. Strategická část	27
4.1. Definice a preambule	27
4.2. Vize	28
4.3. Globální cíl	28
4.4. Strategické cíle	28
4.5. Priority a opatření	29
4.6. Struktura financování	32
5. Realizační část strategického plánu rozvoje	35
6. Závěr	37

1. ÚVOD

1.1. Strategický plán – význam, vize, cíle

Strategický plán rozvoje obce Stonava na období 2023 - 2026 (dále jen „strategický plán“) je střednědobým rozvojovým dokumentem, který formuluje rozvojové aktivity a strategické cíle obce Stonava. Strategický plán je sestaven pro střednědobé období let 2023 - 2026, jeho základní rámce mají dlouhodobou platnost cca do roku 2035.

Význam strategického plánu spočívá v jasném a jednoznačném definování požadovaného a předpokládaného rozvoje obce zohledňujícího dlouhodobé koncepce a respektujícího aktuálně známé a předpokládané střednědobé potřeby a rozvojové tendence.

Strategický plán je koncepční a rozvojový dokument vycházející ze současného stavu veřejných a soukromých aktivit, demografického, ekonomického, sociálního, kulturního a ekologického charakteru obce Stonava.

Strategické plánování přináší systematický, dlouhodobý a komplexní přístup založený na shodě místních představitelů a občanů, vycházející ze sdílené představy o společné budoucnosti, který optimalizuje využití lidských a finančních zdrojů jasným sledováním předem vytýčeného cíle. Předpokládá se spolupráce a shoda představitelů obce i další subjekty, významných v rámci obce, díky čemuž dochází k nalezení široké shody na dalším vývoji obce. Strategický plán odhaluje slabé stránky i přednosti obce, stanovuje směr jejího dalšího vývoje. Zaměřuje se na řešení hlavních problémů a určuje priority pro stanovený časový horizont.

Strategický plán je nezbytným podkladem při stanovení konkrétních cílů a rozvojových projektů. Umožňuje lépe plánovat a hospodařit s finančními prostředky, včetně usnadnění přístupu k čerpání prostředků z EU a státního rozpočtu.

1.2. Postup zpracování

Při zpracování strategického plánu zpracovatel vycházel z obecných principů přípravy a tvorby strategických rozvojových dokumentů a z doporučené struktury, která je využívána v zemích Evropské unie. Řídil se také metodickými pokyny Ministerstva pro místní rozvoj ČR. Při formulaci strategického plánu byly respektovány zásady trvale udržitelného rozvoje, v rámci, kterého „budou naplněny potřeby stávajících generací, aniž by byly ohroženy možnosti generací budoucích uspokojit jejich vlastní potřeby“.

Vlastní proces tvorby dokumentu se skládá ze dvou základních kroků - z analýzy řešeného území a z definice rozvoje včetně určení prioritních oblastí rozvoje.

Vytvoření strategického plánu není jednorázovým krokem vedení obce Stonava, ale je zahájením procesu kontinuálního systému strategického řízení rozvoje obce. Předpokládá se, že dokument bude sloužit jako základní dokument pro všechny rozvojové plány všech subjektů působících na území obce.

V rámci procesu tvorby dokumentu došlo nejprve k definování výchozího stavu obce. Byl vyhodnocen současný stav a vymezeny základní závěry a trendy vývoje v posledních letech (situační analýza). Následně byla aplikována klasická konstrukce strategického plánu s cílem, co nejvíce zmapovat příležitosti obce, její ohrožení, silné a slabé stránky (tzv. SWOT analýza) a zjistit konkrétní oblasti dílčích strategických cílů směřujících k postupné realizaci cílového stavu. Strategické cíle byly voleny s ohledem na reálné možnosti obce a jsou klíčové pro zpracování akčních plánů a projektů, ke kterým bude docházet v průběhu realizace strategického plánu.

Kvalitní a profesionální příprava strategického plánu spočívá mj. ve spolupráci členů širšího týmu profesionálních a kvalifikovaných odborníků schopných stanovit koncepci rozvoje, včetně harmonogramu přípravy. Na zpracování strategického plánu se podílela pracovní skupina složená ze zástupců obce a zástupců zpracovatele strategického plánu.

1.3. Časový harmonogram

Časový harmonogram procesu zpracování, projednání a schválení obcí, následného využití strategického plánu (SP) je zachycen v následující tabulce:

Fáze procesu	2022	2023	2024	2026	2027	2035
Analytická část	■					
Zpracování		■				
Projednání		■				
Úprava		■				
Schválení ZO		■				
Využití SP			■	■	■	
Vyhodnocení					■	
Aktualizace					■	■

1.4. Struktura strategického plánu

Analytická část

Analýza historického vývoje a současného stavu obce založená na sledování signifikantních jevů prostředí. Zjištění slabých stránek, silných stránek, příležitostí a hrozeb a jejich vyhodnocení v kontextu požadavku na udržitelný rozvoj území / obce. Historická východiska a determinace daná vazbou na průmyslovou krajinu Ostravsko – Karvinské oblasti, zvláště pak ovlivněné těžbou černého uhlí a důsledky této činnosti. Při zkoumání prostředí byly rovněž identifikovány prioritní oblasti rozvoje obce. Závěry zjištění jsou shrnuty do SWOT analýzy, která je stěžejním výstupem analytické části.

Předpoklady a očekávání

Základní vize

- stabilizovaná, atraktivní obec a její vývoj založený na principech trvale / dlouhodobě udržitelného rozvoje

Obecní cíle

- zajistit udržitelný rozvoj území
- posílit tři pilíře udržitelného rozvoje – environmentální, ekonomický a sociální
- stabilizovat rozvojové území obce zejména ve vazbě na vymezená území s důlními vlivy
- stabilizovat počet obyvatel a vytvořit podmínky pro mírný nárůst

- asanovat a rekultivovat území dotčená důlními vlivy
- provádět opatření ke zlepšení životního prostředí
- posílit hodnotu veřejné infrastruktury – občanské vybavení, veřejná prostranství, dopravní a technická infrastruktury, veřejné služby
- podpořit ekologicky šetrné ekonomické aktivity v území

Návrhová část / strategická část

Vize a cíle formulované ve strategickém plánu jsou dále specifikované, případně kvantifikované a rozpracované do konkrétních úkolů a postupu. Součástí je také rozbor finančních zdrojů nutných pro realizaci vytýčených cílů.

2. OBEC STONAVA

2.1. Identifikační a statistické údaje

Oficiální název	Obec Stonava	
Kontaktní adresa	Stonava č. p. 730, 735 34 Stonava	
IČ	00297658	
Status	obec	
Základní územní jednotka	599140 Stonava	
LAU 2	CZ0803599140	
Kraj / NUTS 3	Moravskoslezský / CZ080	
Okres / LAU 1	Karviná / CZ0803	
Region / NUTS 2	Moravskoslezsko / CZ08	
Obec s rozšířenou působností	Karviná	
Historická země	Slezsko	
Datum vzniku	1. 7. 1973	
Rozloha	1386,8 ha	
Počet obyvatel	1776	stav k 31. 12. 2021
Podnikatelské subjekty	309/136 se zjištěnou aktivitou	stav k 31. 12. 2021
Počet katastrálních území	1	
Název katastrálního území	Stonava; 755630	
Veřejná infrastruktura		
Základní škola	ANO	
Mateřská škola	ANO	
Zdravotnické služby	ANO	
Pošta	ANO	
Kostel	ANO	
Hřbitov	ANO	
Elektrifikace	ANO	
Vodovod	ANO	
Kanalizace	ČÁSTEČNĚ	
Plynofikace	ANO	
Silnice I. třídy	3,7 km od centra obce / silnice č. 67	
Silnice II. třídy	2,1 km od centra obce / silnice č. 475	
Železnice / stanice, zastávka	2,3 km od centra obce / žst. Karviná-Darkov	
Letiště - veřejné	42,6 km od centra obce / Letiště L. Janáčka Ostrava	

2.2. Historie a současnost

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1388, kdy je v dokumentech zmiňován první vlastník hrabě Hanke von Stoena. Ten v místě založil osadu pojmenovanou shodně s místní řekou. Z té doby pochází zřejmě také Stará tvrz. Po hraběti von Stoen dohledat historické zmínky o Zbyňkovi ze Stonavy (r. 1415), Jakubu Hubntovi (1432 až 1441) a Machníkovi ze Stonavy (1437-1466). Následují zmínky a doložitelná data o dalších feudálních majitelích, kteří na území obce hospodařili až do roku 1945.

V roce 1918 je Stonava zmiňována jako „velká malebná obec ve Slezsku s nepravidelnou zástavbou oddělenou od sebe políčky a remízky“. V té době byla Stonava pod silným vlivem hraběcího rodu Larischů, kteří vlastnili většinu pozemků. Tak jako v celém regionu i ve Stonavě se tento rod podílel v období tzv. první republiky na dalším rozvoji obce. Počínaje vybudováním sítě statků, přes rozvoj lesního hospodářství až po pracovní příležitosti v uhelných dolech se život ve Stonavě pro jejich obyvatele stával poměrně pohodlný. Do zmiňovaného období spadá postavení kostela sv. Maří Magdalény, lihovaru, občané si též jako první v regionu vybudovali síť obchodů pod názvem Spotřební sdružení pro dělníky a rolníky ve Stonavě. Své úspěchy v družstvu dovršili výstavbou moderního Dělnického domu.

Stonava byla vyjma období 2. světové války součástí fryštátského okresu a od roku 1949 patří pod karvinský okres.

Ve druhé polovině 20. století byla Stonava silně poznamenána intenzivní těžbou černého uhlí, což vedlo téměř k likvidaci obce. Z historických podkladů a z katastrální mapy lze dovodit rozsah původní zástavby, dne suplované různými formami zeleně na rekultivovaných / asanovaných plochách.

Aktuální i doznívající projevy vlivů důlní činnosti omezují využití území jen na část současného zastavěného území. V souvislosti s prognózou dalšího vývoje těžby v karvinské oblasti lze předpokládat, že tyto vlivy budou stabilizované, bez dalšího progresu.

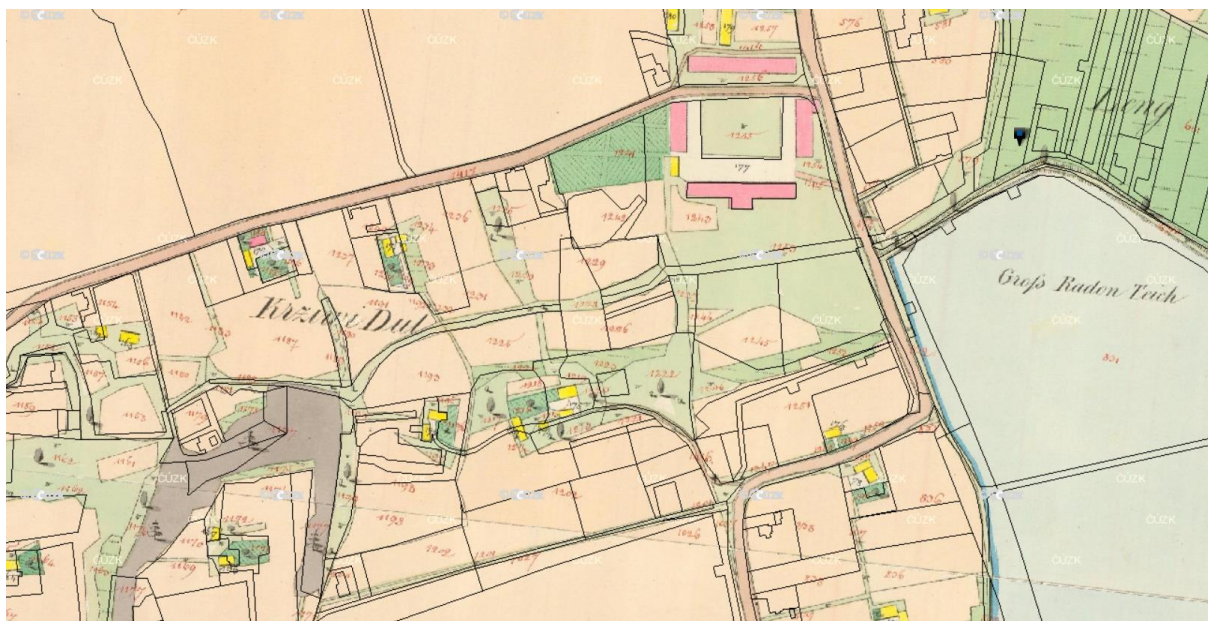
Srovnání aktuální ortofoto mapy s mapou stabilního katastru dokládá úbytek zástavby vlivem těžební činnosti:

Řešené území



zdroj: www.cuzk.cz

Detail řešeného území



zdroj: www.cuzk.cz

2.3. Sídelní struktura

Obec Stonava je samostatnou obcí spadající do správního obvodu obce s rozšířenou působností Karviná. Z hlediska Politiky územního rozvoje ČR ve znění platném od závazném od 01.09.2021 je součástí rozvojové oblasti OB2 Metropolitní rozvojová oblast Ostrava. Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje ve znění účinném od 11.10.2022 zařazují území obce Stonava do rozvojové oblasti republikového významu OB2 Metropolitní rozvojová oblast Ostrava a do specifické oblasti republikového významu SOB4 Karvinsko.

Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje z hlediska krajinného rázu zařazují území obce Stonava do oblasti specifických krajín Ostravské pánve E-01 Ostrava – Karviná a do oblasti specifických krajín Beskydského podhůří F-06 Třinec - Těšín.

Obec Stonava historicky představuje typickou slezskou obec charakteristickou centrálním prostorem a navazující rozptýlenou slezskou zástavbou. Vlivem důsledků důlních činností došlo k výraznému úbytku zastavěných ploch mimo jádrovou část obce a ke koncentraci veškeré nové zástavby do území vymezeného územím ve vlivu důlní činnosti kategorie C. Jedná se o území obce vymezené aktuálním tokem řeky Stonávka na západě, areálem dolu ČSM na východě, silnicí III/4687 na jihu a areálem dolu Darkov na severu.

Veškeré rozvojové plochy jsou soustředěné ve vymezeném prostoru území kategorie C, v ostatních územích je umístování nové zástavby prakticky vyloučené.

2.4. Demografické údaje

Demografický vývoj obce od roku 1971 dokumentuje následující tabulka:

Rok	Stav 1.1.	Narození	Zemřelí	Přistě- hovalí	Vystě- hovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový	Stav 31.12.
1971	4 021	52	48	106	226	4	-120	-116	3 905
1975	3 391	38	35	106	202	3	-96	-93	3 298
1980	2 741	39	37	115	231	2	-116	-114	2 627
1985	2 258	38	29	82	126	9	-44	-35	2 223
1990	1 875	18	17	56	149	1	-93	-92	1 783
1991	1 722	20	19	45	78	1	-33	-32	1 690
1992	1 690	19	18	43	61	1	-18	-17	1 673
1993	1 673	24	20	57	58	4	-1	3	1 676
1994	1 676	19	19	57	35	-	22	22	1 698
1995	1 698	14	25	71	38	-11	33	22	1 720
1996	1 720	17	22	48	56	-5	-8	-13	1 707
1997	1 707	13	21	54	42	-8	12	4	1 711
1998	1 711	14	21	66	39	-7	27	20	1 731
1999	1 731	17	8	43	33	9	10	19	1 750
2000	1 750	18	23	66	36	-5	30	25	1 775
2001	1 806	13	24	48	58	-11	-10	-21	1 785
2002	1 785	22	16	112	98	6	14	20	1 805
2003	1 805	11	19	69	95	-8	-26	-34	1 771
2004	1 771	14	16	119	66	-2	53	51	1 822
2005	1 822	18	20	77	48	-2	29	27	1 849
2006	1 849	19	30	84	67	-11	17	6	1 855
2007	1 855	17	17	66	48	-	18	18	1 873

Rok	Stav 1.1.	Narození	Zemřelí	Přistě- hovalí	Vystě- hovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový	Stav 31.12.
2008	1 873	14	16	68	50	-2	18	16	1 889
2009	1 889	21	15	83	106	6	-23	-17	1 872
2010	1 872	22	28	94	145	-6	-51	-57	1 815
2011	1 808	11	16	78	53	-5	25	20	1 828
2012	1 828	14	29	104	63	-15	41	26	1 854
2013	1 854	23	14	80	52	9	28	37	1 891
2014	1 891	15	21	84	71	-6	13	7	1 898
2015	1 898	10	19	85	85	-9	-	-9	1 889
2016	1 889	20	20	59	70	-	-11	-11	1 878
2017	1 878	13	20	60	80	-7	-20	-27	1 851
2018	1 851	16	26	70	59	-10	11	1	1 852
2019	1 852	23	30	71	52	-7	19	12	1 864
2020	1 864	10	28	63	125	-18	-62	-80	1 784
2021	1 782	18	22	40	42	-4	-2	-6	1 776

zdroj: www.czso.cz

Z tabulky lze dovodit výrazný pokles počtu obyvatel mezi lety 1971 až 1990. Od roku 1990 je počet obyvatel stabilizovaný. Natalita a mortalita jsou z dlouhodobého hlediska v zásadě vyrovnané.

Na základě analýzy výše uvedených hodnot lze předpokládat dlouhodobý vyrovnaný počet obyvatel z hlediska počtu nově narozených a zemřelých. Rovněž lze předpokládat mírný nárůst počtu obyvatel z hlediska počtu nově přistěhovaných. Tento odhad je podpořen předpokládanou migrací obyvatel z okolních měst a z míst s výraznými vlivy důsledků důlních činností.

2.5. Pilíře udržitelného rozvoje

Pilíř hospodářských podmínek

Ekonomický pilíř sestává ze všech hospodářských aktivit v dané společnosti, interakcí mezi nimi a mezi životním prostředím a společností. Jeho správné uchopení je jedním z největších problémů a výzev udržitelného rozvoje.

Na území obce působilo k 31. 12. 2021 celkem 309 podnikatelských subjektů. Z toho u 136 byla evidována / zjištěna reálná aktivita.

Územně analytické podklady SO ORP Karviná (aktualizace 2019) pro obec Stonava (a SO ORP Karviná) konstatují:

"Ve srovnání s předchozí aktualizací ÚAP SO ORP Karviná (r. 2016, nejnovější data z r. 2015) je možno konstatovat, že pro rok 2019 došlo k výraznému zlepšení hodnocení (v souladu s obecnými trendy pozitivního ekonomického vývoje v ČR i kraje v posledních letech), z dlouhodobého hlediska je pak hodnocení poměrně stabilní."

„Pozitivem značné části řešeného území je potenciál ploch pro podnikání, zejména v postmontánní krajině (Karviná-Doly, Stonava). Bohužel nastavení ekonomických nástrojů není optimální z hlediska využití brownfieldů či málo intenzivně využívaných ploch a stále převažuje tlak na extenzivní řešení potřeby ploch pro podnikání.“

Pilíř hospodářských podmínek hodnotí známkou 4 (1-nejlepší, 7-nejhorší).

Pilíř životního prostředí

Vyhází z faktu, že v omezeném systému není neomezený růst možný. Proto je nutné uvědomit si hodnotu ekosystémů a jejich služeb, náležitě ji ocenit (ať již duchovně či materiálně) a dobře ji střežit. Environmentální pilíř zasahuje jak do roviny sociální, tak ekonomické. Právě počáteční snahy o ochranu životního prostředí vedly k dnešní podobě udržitelného rozvoje, která zdůrazňuje jak rovinu sociální, tak ekonomickou.

Územně analytické podklady SO ORP Karviná (aktualizace 2019) pro obec Stonava (a SO ORP Karviná) konstatují:

„Špatné podmínky životního prostředí na území obce (ovzduší, vlivy poddolování), jsou i přes značné pozitivní změny výrazným omezením dalšího rozvoje obce. Potenciál zlepšení životního prostředí představuje jak omezení těžby uhlí, tak i optimalizace funkcí krajiny (posílení vazeb), pro bezpečnost pěších a cyklistů je třeba dobudovat chodníky a ev. cyklistické stezky umožňující bezpečný provoz nemotorové dopravy. Za důležitou vazbu je považována vazba směrem na Karvinou a k „Darkovskému moři“ a k regionální cyklistické trase podél Olše, k cyklistické trase vedoucí od Chotěbuzi směrem na Havířov a k navrhované průmyslové zóně v lokalitě Karviná – Barbora.“

Pilíř životního prostředí hodnotí známkou 6 (1-nejlepší, 7-nejhorší).

Sociální pilíř

Aktivy tohoto pilíře spočívají ve vyvažování nerovností mezi jednotlivými společenskými skupinami i jednotlivci. Mezi jeho základní premisy patří odstraňování chudoby, a to jak v rámci lokálních měřítek (v rámci regionů a mezi nimi), tak v globálních podmínkách (mezi jednotlivými zeměmi a geopolitickými celky); rovný přístup k základním hygienickým podmínkám a lékařské péči; další aktivity se orientují i na potlačování projevů diskriminace, rasismu i xenofobie a náboženské nesnášenlivosti. Je v něm obsažena také problematika mezigenerační soudržnosti a sociálního začleňování vyloučených (handicapovaných či seniorů).

Územně analytické podklady SO ORP Karviná (aktualizace 2019) pro obec Stonava konstatují:

„Stonava vykazovala po r. 2000 dlouhodobý mírný růst počtu obyvatel, po r. 2015 došlo ke změně, je patrná tendence k mírnému poklesu počtu obyvatel. Vývoj je mírně ovlivněn poklesem počtu obyvatel přirozenou měnou, výrazněji vlivem migrace, která v posledních letech vykazovala i záporné saldo. Zhoršování věkové struktury obyvatel po r. 2001 je podobné jako v jiných obcích. Dále zhoršuje předpoklady přirozené měny obyvatel, záporná bilance přirozené měny je pravděpodobná i v budoucnu. Minimální byla oprava směrem dolů v důsledku sčítání obyvatel 2011. V dlouhodobějším výhledu existují možnosti růstu počtu obyvatel, jehož zdrojem bude migrace, zejména z blízkých měst (Karviná, Havířov). Podmínkou je však obnovení bytové výstavby, která v posledních letech téměř ustala.“

Pilíř sociální pak hodnotí známkou 4 (1-nejlepší, 7-nejhorší).

2.6. Veřejná infrastruktura

Občanská vybavenost

Občanské vybavení, podle § 2 odst. 1 písm. k) bod 3. zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon, zahrnuje stavby, zařízení a pozemky sloužící například pro vzdělávání a výchovu, sociální služby a péči o rodinu, zdravotní služby, kulturu, veřejnou správu a ochranu obyvatelstva. Pod službami občanského vybavení v souladu se zněním stavebního zákona je tedy třeba rozumět služby poskytované subjekty, jako jsou např.:

- školy všech typů včetně mateřských škol,
- sportovní zařízení, tělovýchovné jednoty,
- ústavy sociální péče včetně ústavů pro mládež, jesle, dětské domovy,
- nemocnice, polikliniky, zdravotní zařízení a střediska,
- kina, divadla, kulturní domy, výstavní sítě,
- správní úřady, pošty.

Hodnocení úrovně občanské vybavenosti v obci Stonava vykazuje z hlediska skladby uspokojivé hodnoty. V obci jsou mateřské školy (3), základní školy (2), veřejná knihovna, kulturní zařízení (3), sakrální stavby, hřbitovy, domy s pečovatelskou službou, hřiště, tělocvičny, samostatné ordinace lékařů a detašované lékařenské zařízení.

Zjištěné potřeby:

- rozšíření hřbitova
- rozšíření a doplnění sportovních zařízení a hřišť, včetně maloplošných a dětských hřišť a hřišť denní rekreace
- podpora stavebně technických řešení pro zlepšení energetické náročnosti budov
- ozelenění areálů

Potřeby definované obcí

- posílení občanské vybavenosti v části Nový Svět (včetně objektu s možností integrace bydlení)
- rozšíření kapacit ZŠ a MŠ

Veřejná prostranství

Veřejná prostranství podle § 34 českého zákona o obcích, 128/2000 Sb., jsou definována jako všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru. Dle § 7 vyhlášky č. 501/2006, o obecných požadavcích na využívání území pak plochy veřejných prostranství zpravidla zahrnují stávající a navrhované pozemky jednotlivých druhů veřejných prostranství a další pozemky související dopravní a technické infrastruktury a občanského vybavení, slučitelné s účelem veřejných prostranství.

Hodnocení úrovně veřejných prostranství v obci Stonava vykazuje z hlediska rozsahu a kvality středně uspokojivé hodnoty. Vymezení ploch v centrální části obce a jejich řešení je nadstandardní, naopak chybí veřejné prostranství v některých lokalitách, případně jejich kvalita a rozsah nejsou dostačující.

Zjištěné potřeby:

- realizace veřejných prostranství vymezených územním plánem ve znění jeho změn

- návrh řešení a následná realizace veřejných prostranství v plochách s přípustnou funkcí bydlení a občanské vybavenosti
- realizace veřejných prostranství v plochách brownfieldů a v nástupních plochách výrobních areálů
- zvýšení kvality stávajících veřejných prostranství – ozelenění, povrchy zpevněných ploch, sanace škod způsobených důsledky důlní činnosti
- vybavení veřejných prostranství mobiliářem a prvky drobné architektury
- sanace zeleně
- Potřeby definované obcí
- dořešení systému sídlení zeleně – nové výsadby, revitalizace ploch, obnova zeleně
- rozšíření kapacit ZŠ a MŠ
- modernizace parku u kulturního domu
- rekonstrukce a opravy povrchů chodníků a zpevněných ploch
- asanace veřejných prostranství

Dopravní infrastruktura

Dopravní infrastruktura v obci Stonava je z hlediska lokačního v zásadě stabilizovaná. Železniční trati a vlečky jsou plošně stabilizované, modernizace železničního koridoru nemá praktický dopad na obec a její rozvojové záměry. Silnice II. a III. třídy jsou rovněž územně stabilizované, některá místa však vyžadují řešení – rozhledové trojúhelníky, odbočovací pruhy, směrové parametry apod. Klasické nedostatky pak vykazují místní komunikace a komunikace pro pěší a cyklisty. Místní komunikace mají v zásadě nevyhovující parametry souvisejících ploch veřejných prostranství (viz vyhl. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území)., jsou zjištěné nedostatky směrových parametrů, kvality povrchu a únosnosti komunikací. Síť chodníků a cyklostezek je nedostačující, v některých částech obce zcela chybí. Chodníky v obci nejsou bezbariérové a nesplňují současné normy a požadavky.

Zcela specifickým problémem je absence geometrického zaměření a vložení do katastru nemovitosti u stávající komunikace mezi řekou Stonávkou a areálem Dolu Darkov, zaústěné do křižovatky se silnicí III/4687 v místní části Bonkov.

Zjištěné potřeby:

- zvýšení kvality silnic III. třídy a místních komunikací
- zajištění dostatečných šířek veřejných prostranství souvisejících s místními komunikacemi
- vybudování chodníků a cyklostezek
- posílení parkovacích kapacit v rámci celého území obce
- zaměření výše uvedené komunikace a její vložení do katastru nemovitostí
- Potřeby definované obcí
- opravy místních komunikací, včetně opravy povrchů (živice, dlažba apod.)
- opravy, rekonstrukce a nová výstavba chodníků
- realizace přechodů pro chodce

Technická infrastruktura

Území obce Stonava je územím s vysokou mírou dotčení trasami nadřazené technické infrastruktury. To je dáno zejména polohou obce ve vysoce průmyslové krajině – areály dolů a pomocných provozů, zásobování médií, vyvedení výkonů apod. Samotná obec pak vykazuje vysoký standard z hlediska dostupné technické infrastruktury, výjimkou je veřejná kanalizace, jejíž realizace není v plném rozsahu možná z důvodu nevhodné konfigurace terénu a z důvodu vlivů důlní činnosti na dotčené území.

Zjištěné potřeby:

- dobudování sítí technické infrastruktury a jejich rozšíření
- rekonstrukce zastaralých sítí
- Potřeby definované obcí
- inženýrské sítě pro individuální bytovou výstavbu v rozvojových lokalitách

2.7. Krajina

Obec Stonava leží v typické zvláště Slezské krajině, která byla tradičně hospodářsky využívána – viz historie obce. Zlom nastal se zahájením těžby černého uhlí, kdy se postupně v území objevily rozsáhlé průmyslové areály, převážně dolů a souvisejících provozů. Důsledky jsou v krajině trvale patrné – došlo k výraznému zhoršení kvality životního prostředí s přímým vlivem na přítomnou vegetaci, došlo také k významným morfologickým změnám krajiny (poklesy, propady půdy, změna místních odtokových poměrů) a ke změnám ve struktuře osídlení, kdy se velké části dříve obydlené krajiny staly v zásadě neobyvatelnými, a to zejména z důvodů stavebních, statických.

Zjištěné potřeby:

- rekultivace krajiny a jejích částí
- výsadba na plochách asanovaných staveb
- zapojení rekultivovaných ploch do funkčního sídelního schématu

2.8. Životní prostředí

Kvalitu životního prostředí v obci Stonava výrazně negativně ovlivňují blízké průmyslové areály a stále vysoký počet kotlů na tuhá paliva u individuální bytové zástavby. Doprava v obci – jejich obytných částech – je převážně cílová. Hlavní dopravní koridory vedou mimo plochy s vysokým podílem bydlení.

Zjištěné potřeby:

- snížení emisí z lokálních zdrojů
- snížení zatížení obytného prostředí externalitami dopravy (exhalace, hluk, světelné znečištění)
- opatření ke zlepšení kvality životního prostředí – zeleň, vodní prvky a plochy, zkrápění apod.
- eliminace možnosti umístovat v území zdroje negativních vlivů na životní prostředí
- kvalitní a udržitelné využití brownfieldů

2.9. Územně plánovací dokumentace a územně plánovací podklady

Politika územního rozvoje ČR ve znění závazném od 1. 9. 2021 (Aktualizace č. 1, 2, 3, 5 a 4)

Politika územního rozvoje ČR zařazuje obec Stonava do rozvojové oblasti OB2 Metropolitní rozvojová oblast Ostrava a do specifické oblasti SOB4 Specifická oblast Karvinsko. Jedná se o území ovlivněné rozvojovou dynamikou krajského města Ostravy a mnohostranným působením husté sítě vedlejších center a urbanizovaného osídlení. Jedná se o velmi silnou koncentraci obyvatelstva a ekonomických činností, pro kterou je charakteristický dynamický rozvoj mezinárodní spolupráce se sousedícím polským regionem Horního Slezska; výrazným předpokladem rozvoje je v současnosti budované napojení na dálniční síť ČR a Polska, jakož i poloha na II. a III. tranzitním železničním koridoru. Pro územní plánování v této oblasti je definován úkol pořádit územní studie řešící zejména vzájemné vazby veřejné infrastruktury.

Pro obec Stonava vyplývají z politiky územního rozvoje specifické úkoly a požadavky k řešení specifikované jako republikové priority územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje (články

14 až 31). Tyto je nutné respektovat a implementovat je do rozvojových dokumentů (jako je územní plán) a do rozhodovacích procesů.

Pro **rozvojové oblasti** platí Kritéria a podmínky pro rozhodování o změnách v území:

Při rozhodování a posuzování záměrů na změny území ve všech rozvojových oblastech a rozvojových osách je nutno sledovat zejména:

- a) možnosti využití stávající veřejné infrastruktury a potřebu jejího dalšího rozvoje a dobudování při současném respektování přírodních, kulturních a civilizačních hodnot území,
- b) rozvoj bydlení při upřednostnění rozvoje uvnitř zastavěného území a předcházení prostorové sociální segregaci, fragmentaci krajiny nově vy-mezenými zastavitelnými plochami a záborům ploch veřejné zeleně a dalších prvků přírodního charakteru sloužící svému účelu,
- c) nové využití nevyužívaných průmyslových, skladových, dopravních a jiných ploch,
- d) řešení rekultivace a revitalizace opuštěných areálů a ploch (např. předcházející těžbou, průmyslovým využitím, armádou apod.), účelnou organizací materiálových toků a nakládání s odpady,
- e) zachování a rozvoj společenské funkce tradičních městských center,
- f) ochranu a využití rekreačního potenciálu krajiny,
- g) minimalizování ovlivnění přírodních a krajinných hodnot území.

Pro **specifické oblasti** platí Kritéria a podmínky pro rozhodování o změnách v území:

Při rozhodování a posuzování záměrů na změny území ve všech specifických oblastech je nutno sledovat zejména:

- a) řešení stávajících problémů a střetů a předcházení potenciálním problémům a střetům různých zájmů ve využití území,
- b) ochranu specifických přírodních, kulturních a civilizačních hodnot území,
- c) využití specifického potenciálu oblasti k jejímu rozvoji,
- d) zkvalitnění veřejné, zejména dopravní a technické infrastruktury,
- e) posílení a stabilizaci sociálně ekonomického rozvoje,
- f) umístování investic důležitých pro rozvoj oblasti.

Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje ve znění účinném od 11. 10. 2022 (Aktualizace č. 1, 2a, 2b, 3, 4 a 5)

Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje zařazují obec Stonava do rozvojové oblasti republikového významu OB2 Metropolitní rozvojová oblast Ostrava a do specifické oblasti republikového významu SOB4 Specifická oblast Karvinsko. Obec Stonava je dále zařazena do území specifických krajin E-01 Ostrava – Karviná a F-06 Třinec – Těšín.

OB2 Metropolitní rozvojová oblast Ostrava & SOB4 Specifická oblast Karvinsko

Požadavky na využití území, kritéria a podmínky pro rozhodování o změnách v území dotýkající se obce Stonava:

- Zkvalitnění a rozvoj dopravního propojení oblasti se sousedními rozvojovými oblastmi a osami v ČR (Olomouc, Zlín), na Slovensku (Žilina) a v Polsku (Bielsko-Biała, Katowice, Opole)
- Zajištění zásobování rozvojových území energiemi
- Vytvoření podmínek pro umístění republikově významných zařízení energetické infrastruktury
- Vytváření územních podmínek pro restrukturalizaci ekonomiky s důrazem na modernizaci průmyslu, rozvoj služeb a dalších aktivit se zaměřením na vývoj a výzkum ve vazbě na vysoké školství
- Polyfunkční využití rekultivovaných a revitalizovaných ploch dotčených těžbou a úpravou černého uhlí
- Obnova krajiny narušené těžbou černého uhlí
- Vytváření územních podmínek pro zřizování ploch zeleně
- Koordinovat zájmy těžby nerostných surovin se zájmy ochrany přírody a krajiny a ochranou civilizačních a kulturních hodnot v souladu s udržitelným rozvojem území
- Komplexní revitalizace území dotčeného těžbou černého uhlí

Území specifických krajín E-01 Ostrava - Karviná a F-06 Třinec – Těšín

E-01 - Podmínky pro zachování a dosažení cílových kvalit

- Koordinovat zájmy těžby černého uhlí s ochranou civilizačních, kulturně historických a přírodních hodnot území.
- Nové rozvojové plochy pro bydlení vymezovat s ohledem na skutečnou potřebu vycházející ze sociodemografické prognózy území, s ohledem na celkovou urbanistickou koncepcí sídel, ochranu volné krajiny, občanskou vybavenost a dostupnost dopravní a technické infrastruktury.
- Postupně revitalizovat brownfieldy a plochy dotčené ukončenou těžbou, resp. úpravou černého uhlí a podporovat jejich polyfunkční využití v návaznosti na potřeby a charakter okolního území.
- Citlivě využívat dochované historické soubory a technická zařízení jako cenné stopy industriálního využití krajiny.
- V rámci cílené rekultivace nebo přirozené sukcese na antropicky přeměněných plochách chránit a postupně doplňovat strukturu nelesní zeleně o přírodně hodnotné prvky.
- Podporovat úlohu krajinných os tvořených sítí vodních toků s doprovodem břehových porostů (Odra, Opava, Ostravice, Lučina, Stonávka a jejich přítoky) a ochranu přirozených odtokových poměrů v údolních nivách.

F-06 - Podmínky pro zachování a dosažení cílových kvalit

- Při vymezování nových zastavitelných území respektovat pohledový obraz krajinné struktury a ostatní hodnoty této specifické krajiny.
- Zachovat charakter otevřené zemědělské krajiny s mozaikou polí, luk a pastvin rozčleněných menšími lesními celky, liniemi vodních toků s doprovodem břehových porostů a segmenty nelesní krajinné zeleně, včetně přirozených odtokových poměrů v údolních nivách Olše, Ropičanky, Stonávky a Lučiny.
- Chránit lokální kulturní dominanty venkovských sídel před snížením jejich vizuálního významu v krajinné scéně vlivem necitlivé zástavby.

Územní plán

Obec Stonava má platný územní plán z roku 1998 (schválený zastupitelstvem obce dne 31. 8. 1998) aktualizovaný změnami č. 1 (schválený zastupitelstvem obce dne 19. 4. 2001) a č. 3 (s nabytím účinnosti 19. 5. 2014). Původní územní plán a změna č. 1 jsou zpracovány dle zákona č. 50/1976, Stavební zákon. Změna č. 3 je zpracovaná dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu).

Platný územní plán má dle aktuálního stavu legislativy ČR omezenou platnost. Toto omezení vyplývá ze skutečnosti, že obec Stonava má územní plán zpracovaný dle starého, dnes již neplatného stavebního zákona. Platnost těchto dokumentů je pak omezena a obcím je dána povinnost zpracovat územní plán nový. Pokud se tak nestane, omezí se možnost změn ve využití území v zásadě jen na plochy ležící v tzv. intravilánu obce, tedy uvnitř zastavěného území vymezeného k 1. 9. 1966.

Územně analytické podklady obce s rozšířenou působností Karviná

Obec s rozšířenou působností Karviná pořizuje ze zákona územně analytické podklady pro celé správní území, tedy i pro obec Stonava. Územně analytické podklady jsou pravidelně aktualizovány, pro účely zpracování tohoto dokumentu byla využita aktualizace 2019.

Územní studie

Studie systému sídlení zeleně obce Stonava (Ing. arch. Tomáš Šonovský, Ing. Petra Ličková, únor 2015)

Cílem dokumentu je využití potenciálu nezastavěných míst obce pro rozvoj krátkodobé rekreace obyvatel a pro zvýšit její atraktivnosti pro návštěvníky. Jedná se o základní koncepční materiál zabývající se zelení v zastavěném území obce. Jeho využití spočívá mj. ve vymezení ploch vhodných podpoře zeleně, a to formou regenerace ploch, výsadbou nové zeleně, zakládáním nových prvků apod.

Zastavovací studie Stonava - Stonava Dolany (Ing. arch. M. Chválek, Bc. Radim Dvorský, duben 2018)

Zadáním pro zpracování zastavovací studie bylo představení uceleného názoru na využití vymezené lokality Stonava - Dolany pro individuální bydlení. Cílem studie je navrhnout parcelaci vymezené lokality pozemky cca 1000m², jejich zastavění rodinnými domy a adekvátní napojení na technickou infrastrukturu a komunikace

2.10. Ostatní strategické a rozvojové dokumenty

Jako podstatné z hlediska koncepčního směřování vývoje obce Stonava byly vyhodnocené také další strategické a rozvojové dokumenty celostátního a krajského významu, mj.:

- Adaptační strategie MSK (MSK, 2020)
- Akční hlukový plán aglomerace Ostrava (EKOTOXA, 2020)
- Koncepce rozvoje dopravní infrastruktury Moravskoslezského kraje (2008)
- Koncepci strategie ochrany přírody a krajiny Moravskoslezského kraje (MSK, 2005)
- Plán dílčího povodí Horní Odry a Plán dílčího povodí Moravy a přítoků Váhu, které jsou platné pro období 2022 – 2027 (MSK, 2022)
- Plán dopravní obslužnosti území Moravskoslezského kraje na období 2022–2026 (MSK, 2021)
- Plán odpadového hospodářství Moravskoslezského kraje pro období 2016-2026 (MSK, 2016)
- Plán rozvoje sportu v MSK 2019 – 2025 (MSK, 2019)
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Moravskoslezského kraje (MSK, 2004)

- Programu zlepšování kvality ovzduší aglomerace Ostrava/Karviná/Frýdek-Místek CZ08A: Aktualizace 2020 (M6P, MSK, 2020)
- Programu zlepšování kvality ovzduší zóna Moravskoslezsko CZ08Z: Aktualizace 2020 (MŽP, MSK, 2020)
- Strategie řízení cestovního ruchu v Moravskoslezském kraji, Aktualizace č. 1 (MSK)
- Strategii rozvoje Moravskoslezského kraje pro období 2019–2027 (MSK, 2019)
- Územní energetická koncepce MSK (MSK, 2021)

2.11. Ostatní zjištěné potřeby a záměry výše neuvedené

V rámci procesu sběru dat pro tvorbu strategického rozvojového plánu obce Stonava byly zjištěny také další priority obce, které nejsou výše popsány:

- důraz na zlepšení kvality životního prostředí
- formou vyšší podpory místní hromadné dopravy při využití ekologických forem pohonu
- formou podpory ekologických dopravních prostředků – vozidla obecního úřadu a obcí zřizovaných složek (elektromobily, CNG, LPG)
- formou eliminace zdrojů – prověřením aktuálnosti záměru na umístění energetického zdroje v území (ZÚR)
- důraz na podporu bydlení a stabilizaci obyvatelstva
- výstavba nových bytových domů v obci
- podpora seniorského bydlení
- stabilizace ekonomického pilíře
- dlouhodobě udržitelné využití existujících a vznikajících brownfieldů

Z hlediska podpory historického kontextu a s nimi spojených rozvojových záměrů je podstatná také skutečnost, že na území obce Stonava se nachází 3 kulturní památky zapsané v seznamu kulturních památek ČR. Jedná se o:

11961 / 8-3193 kostel sv. Maří Magdalény
 12775 / 8-3811 Kaple při čp. 37
 30158 / 8-822 Drobné středověké opevnění

3. SWOT analýza

Zjištění podmínek udržitelného rozvoje území a jejich vyhodnocení je provedeno formou SWOT analýzy, které je provedena pro každou podmínku samostatně. Vyhodnocení podmínek je podkladem pro definici jednotlivých problémů a cílových vizí jejich řešení.

SOCIODEMOGRAFICKÉ PODMÍNKY - OBYVATELSTVO	
Silné stránky	Slabé stránky
Stabilizovaný počet obyvatel s předpokladem mírné progrese Dobrá dopravní dostupnost Vysoká míra soudržnosti	Nepříznivá vzdělanostní struktura obyvatel, její relativní zhoršování migrací Nepříznivé ukazatele střední délky života
Příležitosti	Hrozby
Migrační pohyb obyvatelstva Zlepšení dopravní dostupnosti	Celkové stárnutí populace Nedostatečná podpora regionu Úbytek pracovních příležitostí
SOCIODEMOGRAFICKÉ PODMÍNKY - OSÍDLENÍ	
Silné stránky	Slabé stránky
Výrazné přeshraniční vazby Tradiční vazba obyvatelstva na místo	Deformace sídla těžební činností Vysoká míra nezastavitelných ploch – území s důlními vlivy A
Příležitosti	Hrozby
Další rozvoj přeshraniční spolupráce Využití výhod silně urbanizovaného území	Omezení dopravní dostupnosti způsobené zejména omezením hromadné dopravy Omezení atraktivity vyčerpáním zastavitelných ploch Omezení plynoucí z neexistence územního plánu zpracovaného dle platného Stavebního zákona
SOCIODEMOGRAFICKÉ PODMÍNKY – OBČANSKÁ VYBAVENOST	
Silné stránky	Slabé stránky
Velmi dobrá úroveň vybavení obce občanskou vybaveností Dobrá dostupnost občanské vybavenosti	Nízká atraktivita pro cestovní ruch
Příležitosti	Hrozby
Dobrá základní občanská vybavenost umožňuje stěhování z měst do obce Využití brownfieldů pro aktivity občanské vybavenosti Možnost netradičních a prostorově náročných aktivit v objektech a plochách brownfieldů	Rušení škol v důsledku klesajícího počtu obyvatel a zvyšujícího se věku Omezování provozu zařízení z důvodu optimalizace

BYDLENÍ	
Silné stránky	Slabé stránky
Bytový fond s dobrou vybaveností Vysoký podíl bydlení v rodinných domech Podpora výstavby bytových domů ze strany obce	Nízká intenzita bytové výstavby Nízká urbanistická efektivita rozptýlené slezské zástavby Rozvoj obce limitovaný vlivy těžby
Příležitosti	Hrozby
Zásadní posílení atraktivity bydlení celého regionu v návaznosti na veřejnou podporu ekonomického rozvoje, doplnění dopravní a jiné vybavenosti	Degradace obytného prostoru sídlišť Sociální segregace v bydlení
REKREACE A CESTOVNÍ RUCH	
Silné stránky	Slabé stránky
Výrazný podíl hřišť a sportovních ploch	Nízká atraktivita lokality z pohledu cestovního ruchu Nízká atraktivita lokality z hlediska vnímání zdravého prostředí pro sportovní aktivity
Příležitosti	Hrozby
Zvýšení atraktivity obce cílenými postupy Zlepšení životního prostředí a lepší vnímání místa	Nedostatečný důraz na rychlost zlepšování životního prostředí Snížení ekonomické síly obyvatelstva
HOSPODÁŘSKÉ PODMÍNKY	
Silné stránky	Slabé stránky
Potenciál a rezervy vyplývající z probíhající deindustrializace a terciarizace Geografická poloha rozvojové oblasti OB 2 Ostrava na pomezí tří států, potenciální zintenzivnění česko-polsko-slovenských vztahů	Stav dopravní infrastruktury SO ORP Karviná Nepříznivé sociálně ekonomické dopady snížení těžby uhlí v Karviné a Stonavě. Setrvačnost vytvořené struktury a rozmístění obyvatelstva a osídlení (sídelní struktura), hospodářství, průmyslu a infrastruktury Velmi vysoká míra nezaměstnanosti
Příležitosti	Hrozby
Další posilování širších, mezinárodních hospodářských vazeb s přirozenými komparativními výhodami Kvalitativní koncepce pokračující deindustrializace a terciarizace Posílení pozice Moravskoslezského kraje a ORP Karviné v energetické koncepci ČR Využití brownfieldů	Odliv kvalifikovaných pracovních sil ovlivněný „konkurencí“ jiných oblastí ČR Existence ekonomicky problémových oblastí v přilehlém území Polska Zhoršující se makroekonomické podmínky útlumu hornictví a nedostatečná restrukturalizace průmyslu Nepřiměřená ekologická a jiná omezení hospodářského rozvoje území

VEŘEJNÁ DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA	
Silné stránky	Slabé stránky
Dobrá dopravní dostupnost z hlediska silniční dopravy Poloha na hlavním železničním koridoru Dobrá úroveň obsluhy území hromadnou dopravou	Špatný technický stav některých silnic a komunikací Složité technické podmínky pro stavby v poddolovaných oblastech Nevyhovující napojení na dálnici D1 Chybějící chodníky a cyklostezky
Příležitosti	Hrozby
Vyšší atraktivita místa a vyšší bezpečnost v dopravě díky rekonstrukci a doplnění sítě chodníků a cyklostezek Zajištění místní dopravy pro seniory	Technický stav silnic a místních komunikací nebude zlepšován a obnovován Zvýšení tranzitní dopravy na silnicích III. třídy
VEŘEJNÁ TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA – VODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ	
Silné stránky	Slabé stránky
Možnost napojení na řad pitné vody Řada oblastí s veřejnou kanalizací	Nemožnost odkanalizování některých oblastí Dlouhodobě vysoké ztráty vody z vodovodů pro veřejnou potřebu
Příležitosti	Hrozby
Zvýšení atraktivity sídla budováním technické infrastruktury ve všech rozvojových lokalitách	Ohrožení vodárenských a kanalizačních systémů a zařízení v důsledku poddolování
VEŘEJNÁ TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA – ENERGETIKA	
Silné stránky	Slabé stránky
Značný výkon energetických zdrojů Hustota distribuční sítě Vysoký stupeň plynofikace	Vysoký podíl velkých energetických zdrojů spalujících fosilní paliva Omezené využití území v důsledku husté sítě koridorů technické infrastruktury
Příležitosti	Hrozby
Investice do energetických úspor Využití koksárenského plynu Využití biomasy Modernizace inženýrských sítí a zařízení Soustavné snižování emisí	Růst ceny energií Návrat k tuhým palivům

OCHRANA PŘÍRODY A KRAJINY	
Silné stránky	Slabé stránky
Relativně malý tlak na intenzivní využívání zemědělské půdy Vymezení prvků ÚSES Nově zakládané přírodní prvky	Těžbou nerostných surovin dochází k devastaci krajiny Na velkých plochách ovlivněných těžbou uhlí a průmyslem, převládají ruderální druhy a neofyty Vysoký výskyt invazivních druhů rostlin
Příležitosti	Hrozby
Omezování negativních dopadů těžby a kvalitní systémová rekultivace území Realizace ÚSES	s rozvojem koridorů dopravních staveb a staveb technické infrastruktury devastace krajiny nevhodnou nebo zanedbanou rekultivací
ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND A POZEMKY URČENÉ K PLNĚNÍ FUNKCÍ LESA	
Silné stránky	Slabé stránky
Vysoký podíl rekultivované krajiny Různorodost typů	Nárůst zemědělsky neobdělávaných půd Vysoký podíl ploch se specifickými vlivy – nap. vlivy poddolování Nízká míra investic do půdy
Příležitosti	Hrozby
Realizace pozemkových úprav k uskutečňování obnovy a tvorby krajiny, zvýšení její ekologické stability a retenční schopnosti Zalesňování nelesních půd a lesnická rekultivace jako faktor zmírňující dopady klimatických změn Využívání přírodě blízkých forem hospodaření a funkčně integrované lesní hospodaření Podpora extenzivních forem zemědělského hospodaření v méně příznivých podmínkách	pokračování nevyužívání zemědělské půdy k zemědělské produkci – nárůst ploch víceletých úhorů a postagrárních lad zvýšený výskyt extrémních situací v důsledku poddolování nedostatek finančních prostředků na realizaci komplexních pozemkových úprav rozšiřování geograficky nepůvodních dřevin - exotů celospolečenské požadavky na intenzitu využívání lesů nad rámec jejich funkčních schopností odnětí pozemků určených k plnění funkcí lesa růst cen energií a nadměrná poptávka po palivovém dříví dlouhodobá acidifikace

HYGIENA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	
Silné stránky	Slabé stránky
Potenciál ke snížení emisí u malých a středních zdrojů Řešení problematiky odpadů	Plošné překračování imisních limitů pro PM10 a cílového limitu pro benzo(a)pyren Překračování limitů pro hluk z dopravy v okolí nejvýznamnějších komunikací Značná úroveň znečištění povrchových vod Negativní dopady těžby na krajinu,
Příležitosti	Hrozby
Snížení emisí ze zdrojů, včetně likvidace lokálních domovních topenišť na tuhá paliva Opatření proti hluku a emisím v dopravě Zlepšení kvality povrchových vod Omezení negativních dopadů těžby a kvalitní rekultivace	Nárůst dopravy jako potenciální zdroj znečištění ovzduší ve vybraných lokalitách Rizika spojená s málo efektivními či nulovými opatřeními ke snížení emisí Růst negativních dopadů těžby na území a nedostatečná rekultivace
VODNÍ REŽIM	
Silné stránky	Slabé stránky
Dobrá zabezpečení proti povodním	Deformace krajiny vlivem hlubinné těžby a s tím související změna odtokových poměrů v území Snížená přirozená retenční schopnost krajiny
Příležitosti	Hrozby
Odvedení dešťových vod (např. vybudováním dešťové kanalizace a odvodňovacích příkopů)	Vznik a rozšiřování krajinných segmentů devastovaných důlními vlivy s dopadem na odtokové poměry Potenciální možnost vzniku zvláštní povodně po destrukci hráze vodního díla Těrlicko Zánik zdrojů pitné vody ve studních pro individuální potřebu v důsledku těžby uhlí Ohrožení zdrojů pitné vody v důsledku těžby uhlí plyným způsobem Přivalové záplavy

HORNINOVÉ PROSTŘEDÍ, GEOLOGIE A KLIMATICKÉ PODMÍNKY	
Silné stránky	Slabé stránky
Existence významných zásob černého uhlí Existence významných zásob zemního plynu	Vysoká zátěž území těžbou a úpravou černého uhlí - důlní vlivy, odvaly, odkaliště Výrazné narušení režimu podzemních vod důlní činností Zvyšování nestability svážného území vlivem přílišného zatěžování území novými stavbami Zvyšování nestability svážného území vlivem důlních otřesů
Příležitosti	Hrozby
Kvalitní revitalizace devastovaných ploch Změna podmínek v území v návaznosti na útlum těžby	Vznik a rozšiřování krajinných segmentů devastovaných důlními vlivy Vytvoření nových sesuvných území v zastavěném území
KULTURNÍ A HISTORICKÉ ASPEKTY	
Silné stránky	Slabé stránky
Územní s historickou tradicí Kulturní památky	Zaniklá sídelní struktura v důsledku těžby Nedokončená rekultivace ploch Nízká atraktivita území
Příležitosti	Hrozby
Zvýšení atraktivity území z hlediska trvalého bydlení Zvýšení atraktivity území z hlediska turistiky	Nedostatečné zvýšení povědomí o území, přetrvávání tradičního nazírání obyvatel širšího území na „hornická“ sídla
ENVIRONMENTÁLNÍ TECHNOLOGIE, REVITALIZACE BROWNFIELDS	
Silné stránky	Slabé stránky
Rozvojový potenciál brownfieldů Rozloha nevyužitých zainvestovaných ploch Plochy mimo ZPF	Nepřipravenost projektů Nedostatečná podpora investorů
Příležitosti	Hrozby
Investice do energetických zařízení FVE, VTE Okamžité možnosti využití ploch, staveb a zařízení Zainvestované rozvojové plochy Bezkonfliktní environmentální využití	Byrokratické obstrukce Riziko zmaření investic Odchod investorů do jiných lokalit

Shrnutí výsledků analýzy

- obec Stonava je místem se stárnoucím obyvatelstvem a s omezenými možnostmi plošného rozvoje zejména z důvodu vymezení nezastavitelných zón území s vlivy důlní činnosti; je žádoucí vytvořit podmínky pro maximální využití zastavitelných území, zvýšit atraktivitu místa pro mladší obyvatele, zároveň vytvořit podmínky pro aktivní zapojení starších obyvatel do života obce a eliminovat tím rizika jejich sociální segregace;
- obec Stonava je místem s nízkou atraktivitou z hlediska cílové či zážitkové turistiky, přetrvává tradiční nazírání obyvatel širšího území na „hornická“ sídla je žádoucí vytvořit aktivity cílové turistiky, podpořit pozitivní vnímání sídla, marketingově propagovat atraktivitu území;
- obec Stonava je místem s vysokým podílem ploch dotčených vlivy důlních činností, ploch sanovaných, rekultivovaných, intenzivně nevyužívaných; je žádoucí tyto plochy navrátit jejich dřívější či nové funkci, využít je pro vytváření prvků ÚSES, pro rekreační funkce krajiny, pro zemědělskou činnost apod.;
- obec Stonava je místem s vysokým podílem perspektivních stávajících a potencionálních brownfieldů, jejichž budoucí využití silně ovlivní budoucí existenci sídla; je žádoucí podpořit využití brownfield dlouhodobě udržitelným způsobem, vyvarovat se zdrojů znečištění, zvýšených dopravních zátěží, negativních dopadů na kvalitu životního prostředí;
- obec Stonava je místem s horší kvalitou životního prostředí; je nutné soustavně provádět opatření na podporu kvality životního prostředí, eliminovat zdroje znečištění, včetně lokálních topenišť, podporovat ekologické druhy dopravy, vytvářet funkční prvky zeleně všech typů;

4. Strategická část

4.1. Definice a preambule

Strategická část plánu rozvoje obce je hierarchicky členěna do několika úrovní. Tyto se vzájemně liší mírou podrobnosti a zaměřením, platí však hierarchická návaznost.

Vize

Žádoucí budoucí stav, kterého chceme prostřednictvím realizace strategie dosáhnout.

Jedná se o dopad naplnění globálního cíle. Vztahuje se na strategii jako celek.

K naplnění vize by mělo dojít ve střednědobém či dlouhodobém horizontu (což nemusí být bezprostředně po ukončení realizace strategie).

Globální cíl

Konkretizovaný popis budoucího stavu, jehož prostřednictvím bude naplněna stanovená vize.

Jedná se o souhrn výsledků a dopadů strategických cílů. Vztahuje se na strategii jako celek.

Podobně jako u vize by mělo dojít k naplnění globálního cíle ve střednědobém či dlouhodobém horizontu (což nemusí být bezprostředně po ukončení realizace strategie).

Strategický cíl

Cílový stav jednotlivých dílčích oblastí řešeného problému, jejichž prostřednictvím bude naplněn globální cíl. Jedná se o souhrn výsledků a dopadů příslušných specifických cílů. Každý strategický cíl se vztahuje k určité části strategie.

K naplnění strategických cílů by mělo dojít na konci realizace strategie, případně v krátkodobém až střednědobém horizontu.

Priorita

Cílového stav vztažený k danému strategickému cíli.

K naplnění priorit dochází realizací konkrétních opatření v průběhu realizace strategie.

Opatření

Nástroj implementace strategie, jehož prostřednictvím jsou naplňovány jednotlivé cíle. Opatření může mít podobu legislativních změn, programů nebo projektů, investic a finančních nástrojů, poskytování informací, vzdělávání apod.

Strategický plán rozvoje obce respektuje dodržování základních prioritních horizontálních témat – zajištění udržitelného rozvoje a principu rovných příležitostí. Veškeré následné projekty, které vzejdou ze strategických cílů, musí mít na základní horizontální témata neutrální nebo pozitivní dopad.

Udržitelný rozvoj

Takový způsob rozvoje lidské společnosti, který uvádí v soulad hospodářský a společenský pokrok s plnohodnotným zachováním životního prostředí. Mezi hlavní cíle udržitelného rozvoje patří zachování životního prostředí budoucím generacím v co nejméně pozměněné podobě. Je postavený na sociálním, ekonomickém a environmentálním pilíři.

4.2. Vize

Obec Stonava definuje vizi o budoucím obrazu obce v časovém horizontu roku 2035 jako sdílenou představu všech zainteresovaných subjektů:

STONAVA – DOBRÉ MÍSTO PRO ŽIVOT!

Stonava je místem s historickou i novodobou tradicí, místem s vlídnou atmosférou založenou na harmonii, kvalitním životním prostředí a dobrých podmínkách pro ekonomické aktivity.

Je místem se spokojenými obyvateli, místem s vysokou atraktivitou pro turisty a vyznavače volnočasových aktivit. Je enklávou pohody v industriální krajině Ostravsko-karvinské aglomerace.

4.3. Globální cíl

Obec Stonava si za účelem naplnění stanovené vize stanovuje globální cíl do roku 2026:

GLOBÁLNÍ CÍL

Vytvořit z obce stabilní, hodnotné a ceněné místo pro život všech věkových a národnostních skupin obyvatelstva. Stabilizovat území, zlepšit kvalitu životního prostředí, podpořit návrat rekultivovaných ploch do běžného užívání.

4.4. Strategické cíle

Obec Stonava za účelem splnění globálního cíle stanovuje tyto strategické cíle:

CÍLE	
1.	Podpora veřejné infrastruktury
2.	Zvýšení atraktivity území
3.	Vytvoření podmínek pro rozvoj komunitního života a podnikání
4.	Zlepšení kvality životního prostředí
5.	Vytvoření podmínek pro využití brownfieldů – zejména opuštěných areálů
6.	Vytvoření podmínek pro umístění staveb a zařízení pro výrobu elektrické energie alternativním způsobem (FVE, VTE)
7.	Podpora ekologicky udržitelných pěstebních a výrobních postupů, včetně velkovýroby

4.5. Priority a opatření

Obec Stonava za účelem splnění strategických cílů stanovuje priority a opatření:

Strategický cíl 1.	Podpora veřejné infrastruktury
Priorita 1.1	Rozvoj a zkvalitnění dopravní infrastruktury
Opatření 1.1.1	Opatření na zvýšení bezpečnosti místních komunikací
Opatření 1.1.2	Podpora realizace nových místních komunikací
Opatření 1.1.3	Podpora realizace, rekonstrukcí a oprav chodníků
Opatření 1.1.4	Podpora realizace cyklostezek
Priorita 1.2	Rozvoj a zkvalitnění technické infrastruktury
Opatření 1.2.1	Podpora realizace nové technické infrastruktury
Priorita 1.3	Realizace a obnova veřejných prostranství
Opatření 1.3.1	Obnova veřejných prostranství
Opatření 1.3.2	Výsadba veřejné zeleně
Opatření 1.3.3	Podpora opatření na zajištění šířkových parametrů veřejných prostranství
Opatření 1.3.4	Drobná architektura, mobiliář a workoutové prvky na veřejných prostranstvích
Priorita 1.4	Podpora vzdělanosti a školství
Opatření 1.4.1	Podpora stavebně technických opatření
Opatření 1.4.2	Podpora výukových programů
Opatření 1.4.3	Podpora programového vybavení a didaktických pomůcek
Priorita 1.5	Podpora obecné mobility
Opatření 1.5.1	Hromadná doprava – opatření na podporu hromadné dopravy
Opatření 1.5.2	Podpora netradičních forem mobility (senior taxi, obecní sanita, vozítka)
Priorita 1.6	Podpora sportovních a kulturních aktivit
Opatření 1.6.1	Podpora stavebně technických opatření
Opatření 1.6.2	Podpora provozních činností
Opatření 1.6.3	Podpora netradičních forem
Priorita 1.7	Podpora aktivit záchranných sborů a složek (včetně sborů a složek dobrovolných)
Opatření 1.7.1	Podpora stavebně technických opatření, včetně investic do nových staveb a zařízení
Opatření 1.7.2	Podpora investic do vybavení
Opatření 1.7.3	Podpora provozních činností

Opatření 1.7.4	Podpora výcviku dětí a mládeže (výchova nové generace hasičů a zdravotníků)
----------------	---

Strategický cíl 2.	Zvýšení atraktivity území
Priorita 2.1	Zvýšení atraktivity obce – marketingová podpora
Opatření 2.1.1	Podpora mediálního obrazu obce – elektronická media
Opatření 2.1.2	Podpora mediálního obrazu obce – tisková media
Priorita 2.2	Podpora cílových atraktivit v území
Opatření 2.2.1	Podpora dlouhodobých aktivit – programová a realizační podpora
Opatření 2.2.2	Podpora krátkodobých a jednorázových aktivit
Priorita 2.3	Program využití území
Opatření 2.3.1	Atraktivní využití území – cesta z města

Strategický cíl 3.	Vytvoření podmínek pro rozvoj komunitního života a podnikání
Priorita 3.1	Podpora sociální soudržnosti
Opatření 3.1.1	Podpora opatření na zkvalitnění veřejných prostor
Opatření 3.1.2	Podpora činnosti spolků a sdružení
Opatření 3.1.3	Opatření k omezení negativních migračních trendů
Priorita 3.2	Komunitní bydlení, domy pro seniory
Opatření 3.2.1	Podpora výstavby domů pro seniory, domů s pečovatelskou službou a aktivit jim obdobných
Opatření 3.2.2	Podpora komunitního bydlení a začlenění komunit do společnosti
Priorita 3.3	Program podpory bydlení
Opatření 3.3.1	Podpora přípravy území
Opatření 3.3.2	Podpora trvalých forem bydlení – podpora realizace bytových domů, zainvestování pozemků individuálního bydlení
Priorita 3.4	Program podpory podnikání
Opatření 3.4.1	Podpora multifunkčního využití objektů
Opatření 3.4.2	Podpora stabilizačních záměrů
Priorita 3.5	Program regenerace území a podpory využití brownfieldů
Opatření 3.5.1	Podpora zakládání produkčních systémů na rekultivovaných územích
Opatření 3.5.2	Podpora využití brownfieldů

Strategický cíl 4.	Zlepšení kvality životního prostředí
Priorita 4.1	Zlepšení kvality ovzduší
Opatření 4.1.1	Podpora ekologických druhů vytápění
Opatření 4.1.2	Opatření k zajištění certifikovaných měření
Opatření 4.1.3	Opatření ke snížení prašnosti
Priorita 4.2	Ekologické druhy dopravy
Opatření 4.2.1	Podpora ekologických druhů dopravy (cyklo, CNG, LPG, elektro)
Priorita 4.3	Sídelní zeleň, parky a veřejná prostranství
Opatření 4.3.1	Výsadba a obnova sídelní zeleně v plochách mimo zastavěné území
Opatření 4.3.2	Revitalizace, obnova a realizace obecních parků a parkových ploch
Opatření 4.3.3	Výsadba zeleně a vodní prvky na plochách ostatních
Priorita 4.4	Vodohospodářská opatření
Opatření 4.4.1	Obnova a úprava vodních toků a ploch
Opatření 4.4.2	Podpora opatření k eliminaci povodňových rizik
Opatření 4.4.3	Opatření k zajištění přirozených retenčních schopností území

Strategický cíl 5.	Vytvoření podmínek pro využití brownfieldů– zejména opuštěných areálů
Priorita 5.1	Vytvořit podmínky pro využití dotčených ploch v rámci územní plánu
Opatření 5.1.1	Zpracování nového územního plánu
Opatření 5.1.2	Vymezit odpovídající zastavitelné plochy a stanovit podmínky využití
Priorita 5.2	Podpora cílových aktivit v území
Opatření 5.2.1	Podpora dlouhodobých udržitelných aktivit – programová a realizační podpora, občanská osvěta
Opatření 5.2.2	Podpora krátkodobých a jednorázových aktivit

Strategický cíl 6.	Vytvoření podmínek pro umístění staveb a zařízení pro výrobu elektrické energie alternativním způsobem (FVE, VTE)
Priorita 6.1	Vytvořit podmínky pro využití dotčených ploch v rámci územní plánu
Opatření 6.1.1	Zpracování nového územního plánu
Opatření 6.1.2	Vymezit odpovídající zastavitelné plochy a stanovit podmínky využití
Priorita 6.2	Podpora cílových aktivit v území
Opatření 6.2.1	Podpora dlouhodobých udržitelných aktivit – programová a realizační podpora, občanská osvěta

Opatření 6.2.2	Podpora krátkodobých a jednorázových aktivit
----------------	--

Strategický cíl 7.	Zvýšení atraktivity území
Priorita 2.1	Zvýšení atraktivity obce – marketingová podpora
Opatření 2.1.1	Podpora mediálního obrazu obce – elektronická media
Opatření 2.1.2	Podpora mediálního obrazu obce – tisková media
Priorita 2.2	Podpora cílových aktivit v území
Opatření 2.2.1	Podpora dlouhodobých aktivit – programová a realizační podpora
Opatření 2.2.2	Podpora krátkodobých a jednorázových aktivit
Priorita 2.3	Program využití území
Opatření 2.3.1	Atraktivní využití území – cesta z města

4.6. Struktura financování

Finanční náročnost realizace jednotlivých projektů vycházející ze stanovených opatření se pohybuje v řádech desítek (minimalistická varianta) až stovek milionů korun (ideální varianta). Podrobnost a rozsah řešení velmi úzce souvisí s finančními zdroji, které se pro realizaci projektů podaří rezervovat.

Základní zdroje financování

státní rozpočet ČR	zdroje získané z kapitol rozpočtu obce státní dotační podpora
dotační zdroje EU	dotace ze strukturálních fondů Evropské unie
jiné dotační zdroje	zahraniční fondy, fondy a podpůrné programy třetích subjektů
úvěrové zdroje	bankovní produkty

Vzhledem k vysoké finanční náročnosti jednotlivých opatření lze považovat za žádoucí povinné podílnictví žadatelů na nákladech projektu ve výši 10 – 15% rozpočtové ceny.

Přehled vybraných vhodných dotačních titulů

Dotační podpora z fondů EU v aktuálním období

- **Operační program Doprava**

Řídící orgán: Ministerstvo dopravy
e-mail: info@opd.cz
alokace: 4,9 mld. EUR

- **Integrovaný regionální operační program**
 Řídící orgán: Ministerstvo pro místní rozvoj
 e-mail: irop@mmr.cz
 alokace: 4,8 mld. EUR

- **Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost**
 Řídící orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
 e-mail: programy@agentura-api.org
 alokace: 79,3 mld. EUR

- **Operační program Jan Amos Komenský**
 Řídící orgán: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
 e-mail: dotazyZP@msmt.cz
 alokace: 2,5 mld. EUR

- **Operační program Životní prostředí**
 Řídící orgán: Ministerstvo životního prostředí
 web: www.opzp.cz
 alokace: 2,4 mld. EUR

- **Operační program Spravedlivá transformace**
 Řídící orgán: Ministerstvo životního prostředí
 web: www.mzp.cz
 alokace: 1,6 mld. EUR

- **Operační program Zaměstnanost+**
 Řídící orgán: Ministerstvo práce a sociálních věcí
 web: www.esfcr.cz/opz-plus
 alokace: 1,5 mld. EUR

- **Operační program Technická pomoc**
 Řídící orgán: Ministerstvo pro místní rozvoj
 e-mail: optp@mmr.cz
 alokace: 0,24 mld. EUR

- **INTERREG Česko – Polsko 2021 – 2027**
 Řídící orgán: Ministerstvo pro místní rozvoj
 web: www.czrr.cz
 alokace: 0,166 mld. EUR

- **Program přeshraniční spolupráce Interreg Slovensko - Česko 2021 – 2027**
 Řídící orgán: Ministerstvo pro místní rozvoj
 web: www.czrr.cz
 alokace: 0,106 mld. EUR

Dotační podpora na podporu regionální politiky (MMR)

- **Podpora rozvoje regionů**
web: www.mmr.cz
- **Podpora bydlení**
web: www.mmr.cz
- **Podpora cestovního ruchu**
web: www.mmr.cz
- **Podpora územního plánování**
web: www.mmr.cz

5. Realizační část strategického plánu rozvoje

Implementace strategického plánu

Strategický plán obce Stonava schvaluje zastupitelstvo obce. To je také garantem úspěšného průběhu implementační fáze strategického plánu. Nese odpovědnost za realizaci jednotlivých aktivit, vyhodnocování průběhu realizace plánu a přijímání příslušných opatření k udržení aktuálnosti strategického plánu.

Za účelem zajištění fungujícího a pružného systému informování Zastupitelstva a veřejnosti v procesu strategického řízení rozvoje obce bude vedením obce ustavena realizační komise (dále jen „komise“), která bude odpovědná za zpracování a předkládání průběžných Zpráv o postupu při implementaci strategického plánu (dále jen „průběžné zprávy“). Komise se bude scházet minimálně 1x ročně (v závěru roku) a při situacích vyžadujících rychlé řešení a zásah do strategického plánu. Z jednání komise budou zpracovány průběžné zprávy, přičemž na konci roku bude připojen také návrh akčního plánu na následující období.

Realizace stanovených aktivit

Samotná realizace strategického plánu bude probíhat formou akčních plánů vypracovávaných každoročně na období dvou let. Jednotlivé akční plány budou zahrnovat pouze ty položky strategického plánu, které spadají do daného časového období a mohou být zajištěny z dostupných zdrojů financování. Akční plány budou každoročně doplňovány a aktualizovány – úkoly každého období se tak v aktualizované podobě objeví vždy ve dvou po sobě jdoucích akčních plánech.

Monitoring průběhu a výsledků

Průběžné vyhodnocování plnění jednotlivých opatření bude probíhat 1x ročně a bude vždy zahrnuté do průběžné zprávy. Průběžné hodnocení provádí komise. Hodnocení bude obsahovat hodnocení, jak jsou jednotlivá opatření strategického plánu realizována, která opatření nejsou relevantní nové situaci, která lze vyřadit, přehodnotit či nově doplnit apod.

Aktualizace strategického plánu

Strategický plán rozvoje obce naplní svůj účel jen tehdy, pokud bude živým dokumentem reagujícím na změny podmínek v území, sociodemografické struktuře, legislativě apod. Za tím účelem je nezbytné průběžně udržovat jeho aktuálnost prostřednictvím akčních plánů. V případě zásadních změn podmínek je nutné strategický plán aktualizovat jako celek, nově projednat a schválit zastupitelstvem obce. Podání podnětu na takto zásadní změnu strategického plánu je úkolem realizační komise, které by takový návrh měla doplnit seznamem navrhovaných změn s odůvodněním.

Propagace strategického plánu, záměrů a výstupů

Strategický plán obce je veřejnou záležitostí, u níž se hledá maximální shoda všech zainteresovaných na rozvoji obce – občanů, politiků, veřejných a podnikatelských subjektů.

Strategický plán obce se projednává a schvaluje zastupitelstvem obce. Stejný postup se aplikuje u průběžných zpráv a akčních plánů.

Schválený dokument je veřejně přístupný, je k nahlédnutí na obecním úřadu a zveřejňuje se způsobem umožňujícím dálkový přístup. Stejně tak se zveřejňují akční plány a průběžné zprávy. Doporučuje se také aktivní informovanost o jednotlivých projektech.

V případě dotační podpory projektů vycházejících ze strategického plánu je žádoucí, aby v rámci medializace projektu byla uvedena nejen loga příslušného dotačního programu, ale také informace o shodě projektu se strategickým plánem.

6. Závěr

Strategický plán obce Stonava je komplexním strategickým rozvojovým dokumentem, který cílí na zajištění udržitelného rozvoje celého správního území obce Stonava.

Dosažení vytýčených cílů je reálnou ideou střednědobého vývoje, očekává se však také prohlubování spolupráce a komunikačních vazeb mezi veřejnou správou a obyvateli obce. Očekává se rovněž větší zapojení podnikatelských subjektů, neziskové sféry a aktivistů do chodu obce.

Předpokládá se, že Strategický plán rozvoje obce Stonava se stane běžnou součástí systému řízení obce nejen v prvním plánovacím období let 2023-2026, ale také v období následném. Strategický plán bude plněn a průběžně aktualizován, doplňován.

Zpracovatel

pro obec Stonava zpracoval Ing. arch. Aleš Palacký & kolektiv, listopad 2022

Ing. arch. Aleš Palacký, Venclíkova 482/63, 700 30 Ostrava